

Bolshevikien nousu

Kirjottanut

KARL KAUTSKY

(Kirjoitettu muutama päivä sen jälkeen kun bolshevikit nousivat valtaan.)

(Suomennettu "Säkenille" saksankielestä).

Ensi kertaa maailman historiassa on nyt köyhälistö anastanut käsiinsä kokonaisuudessaan suuren valtion hallituksen. Tämäntapaista köyhälistön nousua on tähän saakka kaikkien maiden sosialistit myrskyisin riemunosotuksin tervehtäneet. Niinpä maaliskuunkir. alkupäivinä Venäjän vallankumousta. Senpäävuoksi luulisi, että nyt bolshevikien menestys nostaisi aivan rajattoman riemun kaikkialla.

Mutta sensijaan kansainvälisen sosialismin laajoissa piireissä otetaan se vastaan, mikäli tähänmennessä on ollut havaittavissa, tuolla pelokkaalla kysymyksellä: Miten tulee tämä päättymään? Ja tämä on varsin helposti ymmärrettävää kun ottaa huomioon ne omituiset olosuhteet, joiden vallitessa tämä nousu tapahtui ja ne suunnattomat vaikeudet, joita vastaan Venäjän sosialidemokratia saa taistella.

Venäjän valtakunnan väestö on vielä kolme-neljännesosaltaan maanviljelysväestöä, suurin osa alkeellista, maanviljelys on teknillisesti kehittymätöntä, kuluneuvot äärimmäisen puutteellisia.

Tässä kehittymättömässä maanviljelysmaassa on kuitenkin erinäisiä teollisuuskeskuksia, jotka samalla ovat poliittisen elämän keskuksia ja joissa on kehittynyt nykyaikainen suurteol-

lisuus ja proletariaatti, joka tosin vielä omaa joitain jäännöksiä takapajulla olevasta talonpoikaisväestöstä, josta se polveutuu, mutta samalla kuitenkin on täydellisesti vapaa niistä porvarillisista traditiooneista, jotka vaivaavat länsi-Europan köyhälistöä, joka jo on taistellut monen porvarillisen vallankumouksen puolesta. Ranskan työväestö on vielä suuresti suuren vallankumouksen traditioonien vallassa. Englannin työväestö on vielä suuremmissa määrässä vapaakaupan radikalismiin ajatussuunnan kahlehtimaa. Venäjän köyhälistön esitaistelijat sensijaan edustavat nuorinta ja korkeinta köyhälistön ajatustavan muotoa, marxilaisuutta, ja senkautta on Venäjän köyhälistön edistyneimpien ja voimakkaimpien osien poliittiset pyrkimykset täydellisesti joutuneet marxilaiselle radalle.

Nämä joukot ne Venäjän vallankumouksen saattoivat voittoon ja sitä edelleen vallassa pitävät.

Se suunnaton ristiriita, joka johtuu siitä, että vallankumouksen maan kokonaisuuteen johdosta pitäisi olla porvarillisen, eikä voisi olla sosialistinen, selviää siitä, että tämä vallankumous perustuu köyhälistöön, joka omaa paljoa selvemmän luokkatietoisuuden, tuntee antamattoman vastakohtansa porvarilliseen maailmaan nähden selvemmin kuin mikään muu proletariaatti ennen sitä missään Euro-

pan voitokkaissa vallankumouksissa.

Tämän ristiriidan (maan kehittymättömyyden rinnalla käyty sosialistinen vallankumous) olemassaolo jo sinänsä merkitsee jättäjäismäistä työtä Venäjän sosialisteille. Ja nyt tämä ristiriita on edessä keskellä kaubistuttavampaa maailmansotaa mitä historia vielä koskaan on nähnyt.

Armeija, joka jo vuoden 1905 tappion katkerien muistojen vallassa, vietiin sotaan, katkeroitui yhä suuremmassa määrässä pitkäaikaisten tuloksettomien sotatoimien johdosta, jotka tuottivat vain suuria mieshukkia ja lamaanusta. Vain tämä teki vallankumouksen mahdolliseksi, sillä tämä mieliala valtasi sekä armeijan että siviiliväestön. Kaikki nousivat maaliskuussa tsaarihallitusta vastaan, toiset senjohdosta, että tsaarihallitus ei käynyt sotaa voimakkaasti ja loistavasti, toiset taas senjohdosta, että tsaarihallitus yleensä olikaan sodassa. Viimemainitut muodostivat suuren enemmistön, siihen osaan kuului köyhälistö ja talonpoikaissäväestö sekä joukko pikkuporvareita. Kaikki he halusivat rauhaa, vallankumouksen piti aikaansaada rauha.

Näiden rauhanystävien joukossa voi taasen havaita kaksi virtausta: toisen, joka halusi rauhaa hinnalla millä tahansa, jotta vain murhaaminen ja nälkä loppuisi. Tämän rinnalla oli toinen suunta, joka ei suinkaan rauhaa vastustanut, mutta kuitenkin rauhanteossa halusi aikaansaada poliittisia päämääriä, rauhaa, joka kieltäisi väkivaltaisuuudet, koske kootpa ne sitten vieraita kansoja tai omaa kansaa. He vaativat rauhaa, joka olisi sisältänyt ei ainoastaan omaa parasta, vaan

joka samalla olisi sisältänyt kansainvälisen kansanvallan vahvistamista, köyhälistön luokkataistelun poliittisia perusteita.

Sosialistit, jotka siten ajattelivat, eivät voineet yksinkertaisesti agiteerata aseista riisuuntumista, ottamatta lukuun niitä seurauksia, mitä siitä mahdollisesti koituisi. Mutta eivät he myöskään voineet jättää hallitusta ja armeijan johtoa porvariston käsiin.

Rauhan aikana ehken olisi ollut mahdollista, että sosialistit olisivat olleet sitä mieltä, että vallitsevien olosuhteitten vuoksi Venäjältä ei olisi voitu muodostaa vielä sosialistista yhteiskuntaa, ja olisivat ehken toistaiseksi tyytyneet siihen, että olisi muodostettu maailman vapain porvariinen tasavalta mitä laajakantoisimpine yhteiskuntapolitiikkaikoinen. Ja sekin olisi ollut suunnaton voitto, ei ainoastaan Venäjälle, vaan kaikille kansoille. Mutta jos sodan aikana olisi annettu porvaristolle se valta, mikä työväestöllä oli ja minkä se itse oli itselleen vallottanut, olisi se merkinnyt armeijan sille luovuttamista, olisi merkinnyt sotatarkotuksien määrittelyn ja rauhansolmiamisen luovuttamista porvaristolle, mikä puolestaan olisi merkinnyt suurta vaaraa siitä, että sotaa olisi tarpeettomasti jatkettu epäkansanvaltaisien valloitusaikeellisten pyrkimyksien takia.

Tämä samainen sota, joka kohotti painostavaan määrään ne väärinkäytökset, joihin tsaarihallitus oli vikapää, joka mitä suuremmassa määrässä asetti hallitukselle vaatimuksia armeijan ja väestöön nähden ja samalla hävitti nopeasti niitä keinoja millä tyydyttää näitä vaati-

muksia, tämä samainen sota pakotti sosialidemokratian tekemään kaikkensa saadakseen käsiinsä tämän niin vähän miellyttävän hallitusvallan, estääkseen porvariston kaikkivaltaisuutta.

Tämän saavuttamiseksi oli kuitenkin vain kaksi tietä mahdollista, ja siitä johtui Venäjän sosialismin suuri erimielisyys. Toiset, menshevikit, koettivat estää porvariston kaikkivaltaisuutta kokoomushallituksen kautta, toiset, bolshevikit, köyhälistön diktatuurin kautta, joka ennenkaikkea saattoi nojautua myöskin talonpoikaisväestön vallankumouksellisempaan osaan. Bolshevikit pitäessään silmämääränään pikaista rauhaa, myöskin näkivät sen vaaran, kun köyhälistö yksinään omaa hallitusohjat ja väkipakolla pitää porvarillisen aineksen alakynnessä, että se synnyttää sisällissodan.

Bolshevikien ajatus oli yksinkertaisin, eniten vastaten köyhälistön luokkatilannetta. Mutta se oli myöskin sellainen, joka uhkasi kohottaa äärimmilleen ristiin köyhälistön korkean pyrkimyksen ja maan alhaisen kehitysasteen välillä.

Köyhälistön diktatuuri merkitsee kapitalistisen tuotannon pysäyttämistä. Kapitalistinen tuotanto on köyhälistön hallituksen aikana mahdotonta. Onko Venäjä jo niin pitkällä, että kapitalistisen tuotannon tilalle voitaisiin asettaa sosialistinen? Senlisäksi, onko Venäjän köyhälistö myöskin poliittisesti tarpeeksi voimakkaasti kehittynyt voidakseen ottaa haltuunsa hallituskooneiston kokonaisuudessaan ja kykenevä täyttämään sen tarpeet? Tässä on lähellä se pelko, että köyhälistön hallitus vaikuttaisi siihen suuntaan, että valtioval-

ta hajaantuisi sensijaan kuin sen vallottaisi ja mukaannuttaisi omiin tarpeisiinsa.

Ja siellä missä jotkut vähemmän edistykselliset keskuksot joutuvat koko maan suuren takapajuisen enemmistön painostuksen alaisiksi, on lähellä se, että uhatut ainekset koettavat turvaantua siihen, että he toimivat maakuntien, vieläpä kyläkuntienkin täydellisen itsenäisyyden puolesta, samaten kuin bakunistit seitsenkymmenen luvun alkupuolella Espanjassa.

Niinpä näiden Venäjän olosuhteitten vallitessa uhkaa köyhälistön diktatuuri maan poliittista ja yhteiskunnallista hajottamista, kaaosta, joka johtaisi vallankumouksen moraaliseen konkursiin, valmistaisi tietä vastavallankumoukselle.

Nämä vaarat aiheuttivat sen, että alussa työläisten ja sotilasedustajien neuvostoissa menshevikien politiikka oli voitolla, vaikkakaan porvarillisproletaarinen kokoomushallitus ei voi muodostua pysyväiseksi laitokseksi eikä voi suuria aikaansaada. Mitä kauemmin kokoomushallitus on pystyssä, sitä suuremmassa määrässä suurten sisäisten vastakohtien johdosta täytyy molempien ryhmien menettää luottamustaan hallitukseen, joten se jatkuvasti menettää maaperää jalkainsa alta. Venäjän vallankumouksen kokoomushallitus olikin vain tarkotettu väliaikaiseksi, jonka piti aikaansaada rauha ja perustuslainen järjestö. Se saattoi täyttää tehtävänsä vain siinä tapauksessa, että rauha ja perustuslakikokous pian olisi toteutettu. Mitä pitemmälle rauhansaanti venyi, sitä heikommaksi kokoomushallitus kävi, sitä suuremmassa

määrässä kasvoi bolshevikien kannattajajoukko, kunnes lopulta bolshevikit pääsivät valtaan.

Aika on näyttävä, toteutuuko se pelko, mikä syntyi bolshevikien valtaan päästessä. Heiltä ei ainakaan puutu tarmoa. Heihin kuuluu sängen valistuneita, tietorikkaita tovereita. Mutta vaikeudet, jotka johtuvat olevista oloista, ovat tavattoman suuret. Jospa vaikeudet onnistutaneen voittamaan, silloin tapahtuu ennakkoluulomatonta. Maailmanhistoriassa alkaa uusi ajanjakso!

Ainakaan tällä hetkellä ei tästä kuitenkaan vielä voi mitään määrättyä sanoa.

Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että me jäisimme toimettomiksi Venäjän tapahtumiin nähden. Olkoonpa niiden tulos mikä tahansa, tuottakoon ne rauhan tai pitentäkööt sotaa, tuokoonpa senkautta Venäjä puolustuskyvyttömäksi saaliiksi, jota mielenmukaan ryöstetään, vahvistukoon heidän voimansa, olkootpa bolshevikit oikeassa tai menshevikit — joka tapauksessa sisältävät nämä tapahtumat sen vakavan vaatimuksen, että meidän on oltava Venäjän köyhälistön apuna.

Meidän ei tarvitse Venäjän vallankumoukselle kuitenkaan mitään muuta tehdä kuin täyttää velvollisuutemme Saksan kansaa kohtaan. Mitä tarmokkaimmin me toimimme Saksan kansan hyväksi, sitä suuremmassa määrässä autamme me Venäjän vallankumousta. Näihin velvollisuuksiimme kuuluu rauhan aikaansaaminen sosialistien ehdoilla ja Saksan kansanvaltaistuttaminen.

Parlamenttaarisen toiminnan laajentaminen on kappale kan-

sanvaltaistuttamista, ja välttämättömyyttä, mutta sinänsä se on riittämättömyyttä. Niin suuresta merkityksestä kuin onkin hallituksen riippuvaisuus parlamentista, se johtaa kansanvaltaistuttamiseen vain senkautta, että sen ohella yhä suuremmassa määrässä parlamentti tulee riippuvaiseksi kansanjoukoista. Parlamentti on voimaton ellei se saa tukea kansajoukoilta. Toiselta puolen on parlamenttaarisessa valtiossa kansa voimaton, jos se jättää kohtalonsa päättämisen yksinomaan parlamentille.

Marx tunnusti parlamentin välttämättömyyden nykyaikaiselle politiikalle, mutta yhtä suurella määrällä sen välttämättömyyden, että ulkoapäin painostetaan parlamenttia. Joka vaatii parlamenttaariseeraamista, mutta samalla kaikella tavalla koettaa estää köyhälistöä olemustaan vastaavilla keinoilla vaikuttamasta parlamenttiin, se ei rehellisesti ole politiikan kansanvaltaistuttamisen kannalla. Sellaisen henkilön lausumat myötätunnon osotukset Venäjän vallankumoukselle ovat vain tuulenpieksäntää.

Valitettavasti tällaiset sosialistiset ainekset, jotka tällätavalla lamaannuttavat köyhälistöä sen tulevaisuudelle niin tärkeinä päivinä, johtavat vielä tärkeitä köyhälistöläisjoukkoja.

Vasta sitten kun Venäjän tapahtumat edistyvät, vetäen mukanaan länsi-Europan köyhälistöläisjoukot kokonaisuudessaan, on mahdollista voittaa tällaiset lamaannuttavat vaikutteet.

Olisi hyödyttömyyttä nyt siitä mitään ennakoita sanoa. Meidän on oltava valmiina kaikkeen niin pahimman kuin parhaimmankin varalta.